

रसखानः कश्चन मुसलमानः । कदाचित् सः स्वस्य गुरुणा सह मक्कामदीनायात्रार्थं प्रस्थितः । गुरुः अवदत् - “मध्येमार्गं वृन्दावनं प्राप्यते । तत्र कश्चन घोरः कृष्णसर्पः निवसति । यः तं पश्येत् तं सः दशेत् । अतः तत्र भवता इतस्ततः न द्रष्टव्यम् । मम अनुसरणमात्रे भवतः अवधानं भवतु” इति । रसखानः एतत् अङ्गीकृतवान् । तौ अग्रे प्रस्थितवन्तौ ।

वृन्दावनम् आसन्नम् । गुरुः रसखानं पुनः अवदत् - “वृन्दावनम् आसन्नम् । अतः इतस्ततः सर्वथा न द्रष्टव्यं भवता” इति ।

यदा वृन्दावनप्रदेशः सम्प्राप्तः तदा रसखानेन सुमधुरः वेणुनादः श्रुतः । नूपुरध्वनिः अपि श्रुतः । सः ध्वनिः कदाचित् वामतः, पुनः कदाचित् दक्षिणतः च श्रूयते स्म । रसखानः तु महता कष्टेन दर्शनेच्छां निगृह्य अग्रे गच्छन् आसीत् ।

यमुनानदी यदा आसन्ना तदा तु सुमधुरः वेणुध्वनिः तस्य मनः पूर्णतः अहरत् । आत्मानं निरोद्धुम् अशक्नुवन् सः पार्श्वे अपश्यत् एव । तत्र सुन्दरः वृन्दावनाधीशः दृष्टिगोचरतां गतः । तस्य दर्शनात् हृत्हृदयः रसखानः अग्रे गमनं विस्मृत्य तत्रैव अतिष्ठत् । तावता भगवान् अदृश्यः जातः । ‘हे भगवन्, दर्शनं देहि’ इति बहुधा विलपन् रसखानः तत्रैव मूर्च्छां गतः ।

वृन्दावनस्य अतिक्रमणस्य अनन्तरं गुरुः अवगतवान् यत् मया सह रसखानः आगच्छन् नास्ति इति । सः परिवृत्य अपश्यत् । तत्र रसखानः न दृष्टः । सः रसखानम् अन्विष्यन् प्रतिगतः । तत्र भूमौ पतितः रसखानः तेन दृष्टः । सः अचिन्तयत् यत् सर्पेण दष्टः रसखानः दिवं गतः इति । अतः सः रसखानस्य अविवेकितां निन्दन् एकाकी एव अग्रे गतः ।

◆ (सं) भाग्यलक्ष्मीः, चेन्नै

कृष्णभक्तः रसखानः

अल्पकालस्य अनन्तरं सचेतनतां गतः रसखानः मन्दम् उत्थाय भगवन्तं श्रीकृष्णम् अन्विष्यन् मन्दिरं गतवान् । मन्दिरस्थाः अन्तः गमनाय तस्मै अनुज्ञां न दत्तवन्तः । अतः सः मन्दिरस्य पुरतः एव उपविशन् श्रीकृष्णनाम्नः जपं कुर्वन् निराहारं दिनत्रयं यापितवान् ।

तृतीये दिने रात्रौ भगवान् स्वयं तत्समीपम् आगत्य नैवेद्यरूपेण अर्पितं क्षीरान्नं सपात्रम् आनीय स्वहस्ताभ्यां भोजितवान् । अनन्तरदिने प्रातः जनाः रसखानस्य मुखे क्षीरान्नपुलाकान्, पार्श्वे नैवेद्यपात्रं च दृष्टवन्तः । गर्भगृहं तु यथापूर्वं कीलितम् एव आसीत् । तस्मात् तैः अवगतं यत् एषः रसखानः भगवतः प्रीतिपात्रम् इति । अतः ते तं भक्त्या नमस्कृत्य सत्कृतवन्तः । अग्रिमेषु दिनेषु रसखानस्य कृष्णभक्तत्वं सर्वत्र ख्यातं जातम् ।